

Protokół z publicznej prezentacji założeń projektu „Zintegrowane wirtualne Herbarium Pomorza Herbarium Pomeranicum - digitalizacja i udostępnienie zbiorów herbariów jednostek akademickich Pomorza poprzez ich połączenie i udostępnienie cyfrowe”

przygotowanej w odpowiedzi na konkurs na dofinansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Poddziałanie: 2.3.1 Cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki

1. Informacja o sposobie udostępnienia informacji o możliwości zgłoszenia udziału w prezentacji

Informacja o możliwości zgłoszenia udziału w prezentacji została podana w Biuletynie Informacji Publicznej każdego z partnerów

a) Biuletyn Informacji Publicznej Pomorskiej Akademii w Słupsku – data publikacji 11.09.2018r.

<http://apsl.nowybip.pl/article/zintegrowane-wirtualne-herbarium-pomorza-herbarium-pomeranicum-digitalizacja-i-udostepnienie-zbiorow-herbariow-jednostek-akademickich-pomorza-poprzez->

b) Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Gdańskiego – data publikacji 12.09.2018r.
https://bip.ug.edu.pl/ogloszenia_i_komunikaty/zintegrowane_wirtualne_herbarium_po_morza_herbarium_pomeranicum_-_digitalizacja_i_udostepnienie

c) Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Szczecińskiego – data publikacji 11.09.2018r.

<http://bip.usz.edu.pl/node/85>

d) Strona internetowa Centrum Projektów Polska Cyfrowa www.cppc.gov.pl
<https://cppc.gov.pl/publiczna-prezentacja-zalozen-projektu-w-ramach-dzialania-popc-2-3-1-zintegrowane-wirtualne-herbarium-pomorza-herbarium-pomeranicum-digitalizacja-i-udostepnienie-zbiorow-herbariow-j/>

Osoby zainteresowane udziałem w prezentacji mogły przesyłać zgłoszenia za pośrednictwem linku:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdc735mB9AciZrZNuA4Z9dnTiWrHdSMVsgeCtL3pBFd6MdxOw/viewform>

lub

pod adresem: <http://florafungapomeranica.usz.edu.pl/> zakładka: Prezentacja w nieprzekraczalnym terminie do dnia 27 września 2018 r. (włącznie). Udział w prezentacji był nieodpłatny.

2. Termin i miejsce przeprowadzenie prezentacji

28 września 2018 r., godzina 12.00, Aula im. prof. J. Sokołowskiego w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego, adres: ul. Wita Stwosza 53, 80-308 Gdańsk

Organizator: Partnerstwo uczelni wyższych w składzie Akademia Pomorska w Słupsku, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Szczeciński

3. Zakres danych dotyczących projektu przedstawionych podczas prezentacji

- a) Okres i koszt realizacji projektu
- b) Zdiagnozowane potrzeby grup docelowych, dla których udostępnia się cyfrowo zasoby objęte projektem
- c) Zasoby informacji sektora publicznego objęte projektem
- d) Cele projektu wyrażone mierzalnymi wskaźnikami,
- e) Znaczenie zasobów objętych projektem z uwzględnieniem ich rodzaju i danego obszaru ich udostępniania (administracja, nauka, kultura)
- f) Harmonogram zamówień publicznych wraz z kwotą przewidzianą do przeznaczenia na poszczególne zamówienia lub informacja o wyłonionych już wykonawcach i kwotach, na które opiewają udzielone zamówienia

Prezentacja z publicznej prezentacji założeń projektu stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu

4. Imiona i nazwiska osób zabierających głos w dyskusji w trakcie prezentacji, wraz ze wskazaniem podmiotów, które reprezentują

Lp.	Imię i nazwisko	Nazwa reprezentowanego podmiotu	Główne tezy opinii prezentowanych
1	Michał Buliński	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku	1. Możliwość włączenie mniejszych kolekcji zielnikowych i ich zdigitalizowanie 2. Formy weryfikacji okazów na arkuszach z gatunkami wpisanymi na etykietach 3. Od kiedy będzie można korzystać z tej bazy?
2.	Zbigniew Sobisz	Akademia Pomorska w Słupsku	1. Możliwość zdigitalizowania w ramach projektu Herbarium Słupensis znajdującego się w Ogrodzie Botanicznym w Niemczech oraz

			prywatnych zbiorów profesora Józefa Misiewiczza
3.	Agnieszka Kowalewska	Pomorski Zespól Parków Krajobrazowych, Trójmiejski Park Krajobrazowy	1.Co z okazami, które nie będą objęte digitalizacją w ramach projektu? Czy planowana jest kontynuacja projektu? 2.Czy firmy komercyjne, które potrzebują informacji o zasobach i gatunkach pod kątem inwestycji będą uzyskiwały dostęp do danych, czy nie?
4.	Mateusz Świs	Analizy Środowiskowe Widok	1.Czy zakładane jest też wskazanie kategorii zagrożenia czy stopnia ochrony dla każdego arkusza? Wiadomo, że kategorie się zmieniają, więc czy będzie też możliwość edycji takich danych? 2. Jeśli chodzi o dane ogólne, jak miejscowości czy regiony to nie ma z tym problemu, jednak jeśli ma z tych danych korzystać również sektor prywatny, w inwestycjach, to nanoszenie danych szczegółowych może być bardzo niebezpieczne, bo wiemy, jak ludzie korzystali z technologii GPS.

5. Informacja o sposobie uwzględnienia wniosków z dyskusji podczas prezentacji w dalszych pracach nad projektem lub uzasadnienie dla nieuwzględnienia ww. wniosków

- 1. Możliwość włączenia mniejszych kolekcji zielnikowych i ich zdigitalizowanie** - Zielniki zwykle są zarejestrowane, kolekcje zielnikowe już niekoniecznie. Jedną ze ścieżek dla włączenia mniejszych kolekcji, jest poprzez inny zielnik, poprzez włączenie kolekcji jako oddzielny zbiór, tak jak na przykład „zbiory Darłowskie” w Słupsku. W zielniku musi być

ktoś, kto te zbiory zweryfikuje, żeby nie było w tych zbiorach pomyłek. Natomiast jeśli chodzi o włączenie w przedsięwzięcie mniejszych zielników, też Partnerzy brali taką możliwość pod uwagę – natomiast na tym etapie priorytetem są herbaria, w których przechowywane są zbiory z terenów Pomorza. Po utworzeniu infrastruktury do digitalizacji instytucje posiadające pozostałe zielniki/zbiory zielnikowe do wykorzystania sprzętu – zbiory fizycznie zostaną u nich, a zdigitalizowane okazy zostaną włączone do wirtualnego zielnika Pomorskiego. Co więcej Partnerzy projektu chcą zapoczątkować pewne działanie... Zacząć od Herbarium Pomeranicum, a mając już całą infrastrukturę iść w kierunku *National*, a więc herbarium narodowego – tak, jak działa to w Stanach Zjednoczonych.

2. **Formy weryfikacji okazów na arkuszach z gatunkami wpisanymi na etykietach** - każdy okaz brany do digitalizacji będzie od razu sprawdzany i jeśli będzie to ewidentny błąd, będzie możliwość poprawienia go od ręki, natomiast w przypadku trudnych taksonomicznie rodzajów, takich jak *Hieracium*, *Rubus*, *Rosa*, przewidziane są środki na weryfikację przez specjalistów.
3. **Możliwość zdigitalizowania w ramach projektu Herbarium Slupensis znajdującego się w Ogrodzie Botanicznym w Niemczech oraz prywatnych zbiorów profesora Józefa Misiewicza** – W ramach projektu Partnerzy mogą zdigitalizować tylko te okazy, których są właścicielami; w Programie Cyfrowa Polska jest zapis, że nie można digitalizować okazów należących do obcych podmiotów, natomiast infrastruktura, która powstanie w ramach projektu, umożliwi tym zielnikom skanowanie zbiorów i połączenie ich razem na późniejszym etapie.
4. **Co z okazami, które nie będą objęte digitalizacją w ramach projektu? Czy planowana jest kontynuacja projektu?** Po zakończeniu realizacji projektu infrastruktura do digitalizacji pozostanie dostępna ponieważ Partnerzy założyli jej zakup, co powoduje, iż po zakończeniu realizacji projektu będzie możliwość digitalizacji kolejnych okazów, które nie są objęte zakresem projektu. Projekt będzie realizowany przez okres 36 miesięcy. Na podstawie obliczeń poczynionych przez Partnerów wyszło, że z całą infrastrukturą w tym okresie Partnerzy będą w stanie zeskanować około 486 000 arkuszy. Fizycznie Partnerzy nie będą w stanie zdigitalizować większej liczby okazów w ramach projektu.
5. **Czy zakładane jest też wskazanie kategorii zagrożenia czy stopnia ochrony dla każdego arkusza? Wiadomo, że kategorie się zmieniają, więc czy będzie też możliwość edycji takich danych?**

W standardach zielników nie ma czegoś takiego, jak oznaczenie kategorii zagrożenia przy okazy zielnikowym, ponieważ jest to zmienne. Przy samym okazy ani na etykiecie nie będzie takiej informacji. Nie mówiliśmy jeszcze o tym, jednak w efekcie końcowym planujemy, by każdy zdigitalizowany okaz był geokodowany, to znaczy żeby na mapie wskazać miejsce pobrania okazy. Będzie to się rozwijało w mapę rozmieszczenia gatunków na obszarze Pomorza. Wraz z Herbarium Uniwersytetu Gdańskiego pracujemy nad atlasem rozmieszczenia roślin naczyniowych (*Flora & Funga Pomeranica Occidentalis* i *Flora Pomeranica Orientalis* – przyp. red.), więc te geokodowane okazy będą uzupełniały luki w naszych danych. Baza, która jest tak naprawdę interaktywną mapą, będzie służyła jako obraz rozmieszczenia gatunku na Pomorzu i tutaj wyobrażam sobie, że system można

rozbudować, by do każdej mapy było zdjęcie, nazwa polska i łacińska, podstawowe informacje taksonomiczne, przynależność do rodziny i rodzaju, jak również obowiązująca kategoria zagrożenia. Nie jest to jednak bezpośrednim celem projektu, a może być dodatkowym efektem.

6. Czy firmy komercyjne, które potrzebują informacji o zasobach i gatunkach pod kątem inwestycji będą uzyskiwały dostęp do danych, czy nie?

Projekt zakłada otwarty i bezpłatny dostęp również dla firm komercyjnych. Partnerzy nie zakładają, by w okresie trwania programu wprowadzać odpłatność.

7. Od kiedy będzie można korzystać z tej bazy?

Planowo realizacja projektu ma zakończyć się w czerwcu 2022 roku, tak też zakłada się, iż baza zostanie udostępniona publicznie pod koniec czerwca lub na początku lipca 2022 roku.

8. Weryfikacja georeferencji – te dane pochodzą z etykiety okazu, a jeśli są to dane historyczne, to są właściwie nieweryfikowalne.

W przypadku podania miejscowości jako lokalizacji – wskazujemy jej środek, nie mamy innej możliwości. Taki punkt wpisuje nam się w kwadrat ATPOL, tak samo, jak współrzędne geograficzne, które teraz coraz częściej podawane są na etykiecie arkusza. Co do danych historycznych, oczywiście wszystkiego się zrobić nie da, natomiast tam, gdzie jakaś nazwa widnieje, nawet zwyczajowa, staramy się możliwie najdokładniej dojść do tego, gdzie to było. O ile dla gatunków pospolitych nie ma to większego znaczenia, o tyle dla gatunków rzadkich, które mają regionalne granice zasięgu, czy widnieją na mapie luki w rozmieszczeniu, trzeba bardzo ostrożnie do tego podchodzić. Innym wyjściem jest wprowadzenie symbolizacji, która wskazuje, czy lokalizacje są historyczne czy współczesne. Każde dane w analizie florystycznej są istotne, nawet punkty, które nie są do końca dokładne, ponieważ mówi nam to o zasięgu danego gatunku.

Załączniki:

Załącznik nr 1 - prezentacja z publicznej prezentacji założeń projektu